

**Geopark
Viški
Arhipelag**

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana

Plan rada 2026.

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana
—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

Sadržaj

1. UVOD.....	1
2. PLAN RADA ZA 2026. GODINU.....	2
I. TEMA A. OČUVANJE I ZAŠTITA GEORAZNOLIKOSTI.....	3
II. TEMA B. GEOTURIZAM	4
III. TEMA C. ODRŽIVI RAZVOJ LOKALNIH ZAJEDNICA.....	6
IV. TEMA D. UPRAVLJANJE UDRUGOM	8
3. PROJEKTI.....	9

1. UVOD

Plan rada udruge Geopark Viški arhipelag izrađen je na temelju Plana upravljanja područjem Geopark Viški arhipelag 2017.–2027., preporuka UNESCO evaluatora s posljednje revalidacije UNESCO Geoparka Viški arhipelag iz 2022. godine te evaluacijskog listića za nadolazeću revalidaciju UNESCO Geoparka Viški arhipelag, koja se očekuje u lipnju 2026. godine.

Godina 2026. predstavlja strateški važnu godinu za udrugu, u kojoj se očekuju ključni prioriteti vezani uz postupak UNESCO revalidacije, kao i održavanje Festivala hrvatskih UNESCO geoparkova.

Plan rada za 2026. godinu obuhvaća aktivnosti povezane s navedenim prioritetima, s ciljem daljnjeg jačanja kvalitete upravljanja geoparkom, provedbe preporuka UNESCO evaluatora te vidljivosti i suradnje unutar nacionalne mreže UNESCO geoparkova.

Udruga Geopark Viški arhipelag, u kontinuiranoj suradnji s lokalnim, regionalnim i nacionalnim dionicima, od proglašenja UNESCO svjetskog geoparka 2019. godine uspješno ostvaruje planirane rezultate i obnavlja UNESCO oznaku. Kroz aktivnosti zaštite prirodne i kulturne baštine, razvoja geoturizma, obrazovnih programa, suradnje s partnerima i privatnim sektorom, upravljanja posjetiteljskim kapacitetima te jačanja financijske održivosti, ovaj Plan rada obuhvaća sve ključne aspekte djelovanja udruge, s ciljem daljnjeg jačanja njezine prepoznatljivosti, održivosti i integracije u lokalne zajednice.

OPĆI PODACI UDRUGE

Naziv pravne osobe	Geopark Viški arhipelag
Ustrojbeni oblik	Udruga
Adresa	Hrvatskih mučenika 17
Telefon	+385 (0)91 271 3023
Web stranica	www.geopark-vis.com
Kontakt e-mail	geopark@geopark-vis.com
Odgovorna osoba	Lana Schmidt, mag. ing. agr.
Broj računa/iban	HR2224020061100879792
OIB	11385762128

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana
—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

2. PLAN RADA ZA 2026. GODINU

Aktivnosti Geoparka Viški arhipelag podijeljene su u pet osnovnih područja djelovanja sukladno Planu upravljanja destinacijom Geopark Viški arhipelag 2017-2027 i preporukama UNESCO-a za evaluaciju i revalidaciju UNESCO svjetskih geoparkova:

- 1) razvoj i promocija geoloških lokaliteta u turističke i edukativne svrhe
- 2) razvoj održivih turističkih paketa/ponude temeljenih na geološkoj, kulturnoj i prirodnoj baštini
- 3) razvoj edukativnih programa povezanih sa geološkom, kulturnom i prirodnom baštinom
- 4) promocija i podrška razvoju lokalne zajednice kroz sudjelovanje u izradi strategija razvoja i inovativnih alata
- 5) istraživanje i razvoj: doprinos razvoju lokalne zajednice i sudjelovanje u inovativnim projektima

Kako bi se ostvarile aktivnosti pojedinog područja djelovanja, aktivnosti su razvrstane u teme.

I. TEMA A. OČUVANJE I ZAŠTITA GEORAZNOLIKOSTI

Cilj: Aktivnosti udruge koje čine temu A za cilj imaju očuvanje geološke baštine Geoparka Viški arhipelag kroz sustavan monitoring, zaštitu i promociju georaznolikosti te promovirati povezanost geobaštine s drugim prirodnim i kulturno-povijesnim vrijednostima UNESCO svjetskog Geoparka Viški arhipelag.

Glavne aktivnosti:

A.1. Inventarizacija i monitoring

- Kontinuirano ažurirati postojeći inventar geoloških lokaliteta u suradnji s Hrvatskim geološkim institutom.
- Mapirati prirodne i kulturne lokalitete te ih klasificirati prema mogućnostima za edukaciju, turizam, očuvanje.
- Implementacija sustava za praćenje stanja lokaliteta putem digitalnih alata i redovite terenske inspekcije.

A.2. Zaštita baštine

- Razviti smjernice za očuvanje geoloških lokaliteta, uključujući zakonske regulative i smjernice za posjetitelje.
- Uspostaviti sustav zaštite koji uključuje monitoring, pravilnu upotrebu i edukaciju o važnosti očuvanja geobaštine.

A.3. Edukacija i podizanje svijesti

- Organizirati edukativne radionice i predavanja za lokalno stanovništvo i posjetitelje na temu geološke baštine i zaštite okoliša, kulturne i prirodne baštine.
- Razviti nove obrazovne materijale (brošure, vodiče) za turističke vodiče, učenike i posjetitelje.
- Koristiti društvene mreže i online platforme za širenje informacija o baštini Geoparka.

A.4. Suradnja s institucijama

- Proširiti suradnju s organizacijama te akademskim i znanstvenim institucijama za zajednička istraživanja, monitoring i razvoj strategija zaštite.

Rezultati:

- Ažuriran i kategoriziran inventar geoloških lokaliteta, prirodne i kulturne baštine.
- Povećana svijest lokalnog stanovništva i posjetitelja o važnosti održivog korištenja resursa.
- Jasno definirane mjere zaštite i smjernice za održivo korištenje geološke baštine.
- Mapirane mogućnosti za valorizaciju geoloških resursa.

II. TEMA B. GEOTURIZAM

Cilj: Aktivnosti udruge koje čine temu B za cilj imaju razviti održivi geoturizam koji povezuje geološku baštinu s drugim oblicima turizma, unaprijediti sustav posjećivanja, poboljšati postojeće i razviti nove turističke sadržaje te jačati kapacitete i suradnju s ciljem razvoja lokalnih zajednica i jačanju prepoznatljivosti UNESCO svjetskog geoparka Viški arhipelag kao održive destinacije.

Glavne aktivnosti:

B.1. Turistička infrastruktura

- Unaprijediti i održavati geoturističke staze, informativne ploče, interpretacijske centre i odmorišta, uključujući postavljanje novih ploča s QR kodovima za online sadržaj.

B.2. Razvoj geoturističkih aktivnosti

- Organizirati vođene geološke ture koje uključuju edukaciju o geološkoj povijesti i specifičnostima Geoparka.
- Razviti nove radionice u svrhu turističke ponude
- Organizirati tematske događaje, npr. "EGN week", "Dani otvorenih vrata", s aktivnostima za sve uzraste, uključujući obitelji i djecu.

B.3. Povezivanje s drugim vrstama turizma

- Sudjelovati u manifestacijama i događanjima koje povezuju geoturizam s kulturnim, gastronomskim i nautičkim turizmom.
- Poticati uključivanje lokalnih ugostitelja, proizvođača i institucija u kulturi u zajedničke pakete koji promoviraju održivi turizam i lokalnu ponudu.

B.4. Promocija i edukacija

- Provesti marketinške kampanje na društvenim mrežama, web stranicama i drugim medijima za promociju Geoparka kao geoturističke destinacije.
- Producirati video sadržaje, brošure i infografike za obilježavanje prigodnih datuma poput dana Planeta Zemlje, World clean up day, Međunarodni dan tla, Međunarodni dan georaznolikosti i sl.
- U suradnji s turističkim zajednicama razviti jedinstvenu kartu svih geostaza na području Geoparka Viški arhipelag.
- Sudjelovati na turističkim sajmovima i konferencijama

Rezultati:

- Poboljšana infrastruktura za geoturizam.

- Razvijeni turistički proizvodi koji povezuju geoturizam s drugim vrstama turizma.
- Osnažena svijest o važnosti održivog turizma među turistima i lokalnim dionicima.
- Smanjen negativni utjecaj turizma na geološke lokalitete.
- Veća vidljivost geoturističke ponude na domaćem i međunarodnom tržištu.
- Povećan broj posjetitelja zainteresiranih za geoturizam.
- Jačanje brenda Viškog arhipelaga kao geoturističke destinacije.

III. TEMA C. ODRŽIVI RAZVOJ LOKALNIH ZAJEDNICA

Cilj: Aktivnosti udruge koje čine temu C za cilj imaju osigurati održivi razvoj lokalnih zajednica kroz obrazovne inicijative, poticanje lokalnog poduzetništva i integraciju zajednice u razvoj Geoparka čime će se osigurati očuvanje bogatog nasljeđa, tradicionalne zanate, vještine i znanja ovog područja.

Glavne aktivnosti:

C.1. Poticanje lokalnog poduzetništva

- Razviti i promovirati proizvode inspirirane geološkom baštinom, kao što su suveniri, rukotvorine i ekološki proizvodi.
- Nastaviti promovirati lokalne proizvode pod brendom GEOfood.
- Poticati povezivanje lokalnih poduzetnika s turističkim sektorom i turističkim agencijama za promociju i prodaju proizvoda.

C.2. Edukacija za zajednicu

- Organizirati radionice za odrasle i djecu o održivom turizmu, očuvanju prirode i korištenju prirodnih resursa.
- Provoditi obrazovne programe u suradnji s lokalnim školama za podizanje svijesti o geološkoj baštini i održivom razvoju.
- Uključiti učenike i studente u praktične projekte kroz terenska istraživanja, volonterske aktivnosti i sudjelovanje u radionicama.

C.3. Volonterizam i angažman zajednice

- Pokrenuti volonterske akcije i projekte koji uključuju lokalne zajednice u aktivnosti očuvanja baštine, čišćenja i obnove lokalnih objekata.
- Organizirati događanja koja uključuju aktivno sudjelovanje zajednice u promociji Geoparka.

C.4. Razvoj zajedničkih turističkih paketa

- Razviti paket aranžmana koji povezuju posjet Geoparku s lokalnim manifestacijama, restoranima, i kulturnim sadržajima, stvarajući sinergiju između turizma i lokalnih resursa.

Rezultati:

- Povećan broj lokalnih inicijativa i proizvoda.
- Poboljšanje kvalitete života lokalne zajednice kroz turizam i edukaciju.

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana

—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

- Povećana uključenost i aktivno sudjelovanje lokalnih zajednica u projektima Geoparka.
- Ojačana suradnja između Geoparka, lokalnih vlasti, poduzetnika i udruga.
- Veća svijest i razumijevanje o važnosti geološke baštine i njezine zaštite među lokalnim stanovništvom.

IV. TEMA D. UPRAVLJANJE UDRUGOM

Cilj: Aktivnosti udruge koje čine temu D za cilj imaju jačanje kapaciteta udruge kroz edukaciju, razvoj operativnih kapaciteta, suradnju s partnerima i osiguranje financijske održivosti.

Glavne aktivnosti:

D.1. Edukacija tima

- Osigurati kontinuiranu obuku za osoblje Geoparka na teme poput upravljanja Geoparkom, zaštite baštine, održivog turizma i financijskog upravljanja.
- Uključiti tim u međunarodne konferencije i seminare vezane uz geoparkove, kao i suradnje s drugim geoparkovima na razmjeni iskustava.

D.2. Razvoj operativnih kapaciteta

- Nabaviti potrebnu tehničku opremu (npr. GIS sustav, digitalne platforme) za bolju administraciju i nadzor Geoparka.
- Unaprijediti infrastrukturu za podršku svim operativnim aktivnostima, uključujući radne prostore i tehničke resurse.

D.3. Suradnja s partnerima

- Proširiti suradnju s akademskim institucijama, drugim geoparkovima i nevladinim organizacijama za zajedničke projekte i istraživanja.
- Aktivno sudjelovati u mreži Europskih i Globalnih geoparkova, UNESCO-u i drugim međunarodnim inicijativama, kao i sklopiti bilateralna partnerstva s geoparkovima sličnog karaktera.

D.4. Zakonodavni i administrativni aspekti

- Razviti nove i ažurirati postojeće interne smjernice i administrativne procese za upravljanje Geoparkom, osiguravajući usklađenost s međunarodnim standardima.

D.5. Financijska održivost

- Pronalaziti razne izvore prihoda, kao što su EU fondovi, donacije, sponzorstva, prodaja robe i usluga.
- Potpisati partnerstva sa privatnim sektorom i turističkim agencijama za podršku održivosti Geoparka.

Rezultati:

- Osažen kapacitet tima za upravljanje Geoparkom kroz obuke i međunarodne suradnje.
- Bolja operativna učinkovitost i povećana kvaliteta upravljanja.
- Jača suradnja s institucijama, partnerima i zajednicama.
- Povećana financijska održivost Geoparka kroz diverzifikaciju izvora prihoda.

3. PROJEKTI

Prijava na različite regionalne, nacionalne i međunarodne natječaje za financiranje projekata je glavni način financiranja aktivnosti udruge Geopark Viški arhipelag.

a) Projekti u provedbi

U 2026. godini u planu je provedba nekoliko ključnih projekata koji će doprinijeti osnaživanju kako udruge tako i cijelog područja UNESCO Geoparka Viški arhipelag kao održive destinacije.

1. GEOfood for sustainable development in UNESCO Global Geoparks

Cilj programa je provedba istraživanja o povezanosti geonasljeđa, georaznolikosti, usluga ekosustava, proizvodnje hrane i održivog razvoja kroz primjenu inovativnog brenda – GEOfood. GEOfood brend je brend lokalnih proizvoda i sirovina s područja UNESCO svjetskih geoparkova, a UNESCO svjetski geopark Viški arhipelag je partner od 2019. godine. Sa zaključenom 2025. godinom, Geopark Viški arhipelag je u partnerstvu s 18 lokalnih proizvođača.

U narednoj 2026. godini planira se daljnja suradnja s lokalnim proizvođačima i ostalim partnerima kroz radionice povezane sa ekološki održivom poljoprivredom, organizacija sajмова i manifestacija na kojima će sudjelovati lokalni proizvođači te sudjelovanje lokalnih proizvođača i/ili njihovih proizvoda na različitim sajmovima i festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Nositelj programa: GEOfood, Sara Gentilini

Partneri: 27 UNESCO Global Geoparks

Razdoblje provedbe projekta: kontinuirano

2. KRAS – Krški resursi: Analiza i Sustav

Cilj projekta je povećati znanstvenu pismenost i ekološku svijest mladih te doprinijeti očuvanju i održivom upravljanju krškim, napose otočnim vodnim resursima kroz provedbu interdisciplinarnog istraživačko-edukacijskog programa. Projekt je usmjeren na istraživanje

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana

—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

osjetljivosti krških vodonosnika na klimatske promjene, sezonske varijacije i antropogene utjecaje, uz aktivno uključivanje učenika srednjih škola u znanstveni proces.

Projekt obuhvaća edukaciju učenika i nastavnika o metodologijama hidrogeoloških istraživanja, nabavu i korištenje opreme za analizu kakvoće vode, šest mjesečnih uzorkovanja i mjerenja na području otoka Visa, Biševa, Lošinja, Cresa i Imotske krajine, obradu i analizu podataka uz mentorstvo stručnjaka Hrvatskog geološkog instituta te javnu prezentaciju i diseminaciju rezultata lokalnoj i stručnoj javnosti. Projekt jača međuregionalnu suradnju otočnih i kopnenih zajednica te stvara temelje za dugoročno praćenje i održivo upravljanje vodnim resursima.

Nositelj: Geopark Viški arhipelag

Partneri: Srednja škola Antun Matijašević Karamaneo, Društvo Naša Djeca Mali Lošinj, Geopark Imotska jezera

Ukupna vrijednost projekta: 19.480,41 EUR

Dodijeljena sredstva: 5.813,00 EUR (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije)

Vlastita sredstva: 13.667,41 EUR

Razdoblje provedbe: 8.2025. - 7.2026.

3. LooP Zone – Promoting a Circular Economy with Low Plastic Zones on Mediterranean Islands

Cilj projekta je smanjenje i prevencija plastičnog otpada, osobito otpada od jednokratne plastike (SUP), u turističkim područjima mediteranskih otoka kroz razvoj i provedbu modela „Low Plastic Zone“. Projekt je usmjeren na prijelaz turističkog sektora, posebice HORECA sektora, prema kružnom gospodarstvu, uz istodobno jačanje kapaciteta lokalnih i regionalnih javnih tijela za provedbu politika smanjenja plastike.

Projekt uključuje razvoj i testiranje metodologije Low Plastic Zone, prilagodbu i primjenu alata za procjenu utjecaja jednokratne plastike (H.A.P.I. indeks), suradnju s lokalnim poduzećima i jedinicama lokalne samouprave, provedbu pilot-zona na odabranim otocima te prijenos i skaliranje rezultata kroz transnacionalnu suradnju mediteranskih partnera. Poseban naglasak

stavljen je na promjenu ponašanja turista i lokalne zajednice, poticanje inovacija i razvoj lokalnih lanaca vrijednosti za održive alternative plastici.

Transnacionalni pristup omogućuje zajedničko rješavanje problema onečišćenja plastikom u Mediteranu kroz razmjenu znanja, zajedničke alate i koordinirano djelovanje pet zemalja: Španjolske, Italije, Grčke, Malte i Hrvatske.

Nositelj projekta: Waste Agency of Catalonia (Agència de Residus de Catalunya – ARC-MedWaves)

Partneri: Waste Agency of Catalonia – ARC-MedWaves (Španjolska), Association of Cities and Regions for Sustainable Resource Management – ACR+ (Belgija), Save the Med Foundation (Španjolska), Formentera Island Council (Španjolska), Messina Foundation (Italija), Municipality of Malfa (Italija), SUNCE – Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj (Hrvatska), Geopark Viški arhipelag (Hrvatska), Aenaos Thalassa (Grčka), Municipality of Skiathos / Dimos Skiathou (Grčka), Malta Regional Development and Dialogue Foundation – MRDDF (Malta) te Zebbug Local Council (Gozo, Malta).

Ukupna vrijednost projekta: 3.999.526,60 EUR

Dodijeljena sredstva: 3.199.621,28 EUR (Interreg Euro-MED)

Proračun Geoparka Viški arhipelag: 164.000,00 EUR

Dodijeljena sredstva (GVA): 131.200,00 EUR

Vlastita sredstva (GVA): 32.800,00 EUR

Razdoblje provedbe: 9.2025. – 5.2029.

4. Pojoda – Okusi dubine

Cilj projekta je povećanje prepoznatljivosti i dostupnosti lokalnih proizvoda ribarstva kroz razvoj i promociju gastronomske ponude temeljene na svježim, lokalno ulovljenim ribljim proizvodima Viškog arhipelaga. Projekt doprinosi jačanju lokalnog identiteta, održivom korištenju ribarskih resursa te povezivanju ribarstva i gastronomije kao važnih elemenata otočnog gospodarstva.

Projekt uključuje izradu i promociju interpretativne gastronomske brošure, kao i nabavu i postavljanje edukativnog totema s obrađenim temama iz područja ribarstva i lokalne hrane, s posebnim naglaskom na GEOfood pristup i valorizaciju lokalnih proizvoda. Kroz ove

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana
—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

aktivnosti valoriziraju se lokalne ribarske vrste, tradicionalni načini pripreme jela te povezanost restoranske ponude s lokalnim ribarima i prirodnom baštinom Viškog arhipelaga. U suradnji s Geoparkom Viški arhipelag projekt doprinosi edukaciji posjetitelja o važnosti održivog ribarstva, sezonalnosti ulova i očuvanja morskog ekosustava, uz istodobno jačanje konkurentnosti ugostiteljskog sektora i vidljivosti lokalnih proizvoda ribarstva.

Nositelj projekta: Ugostiteljski obrt „Vilap” (restoran Pojoda)

Partner: Geopark Viški arhipelag

Dodijeljena sredstva (GVA): 13.910,43 EUR (Europska unija kroz program za ribarstvo i akvakulturu)

Razdoblje provedbe: 5.2025.-5.2026.

5. Peškarija 1911 – Morska fuzija

Cilj projekta je povećanje prepoznatljivosti i dostupnosti lokalnih proizvoda ribarstva kroz edukaciju potrošača o vrijednosti svježih, lokalno ulovljenih riba i tradicionalnih ribarskih znanja Viškog arhipelaga. Projekt doprinosi jačanju veze između lokalnih ribara, tržišta i krajnjih korisnika te promiče održivo korištenje morskih resursa.

Projekt uključuje izradu edukativnog video sadržaja koji prikazuje put ribe „od mora do stola“, s naglaskom na lokalni ulov, sezonalnost ribljih vrsta, tradicionalne ribarske prakse i pravilno rukovanje ribljim proizvodima. Kroz suradnju s Geoparkom Viški arhipelag, video sadržaj ima i edukativnu ulogu u podizanju svijesti o važnosti očuvanja morskog ekosustava, održivog ribarstva i odgovorne potrošnje, čime se istodobno jača vidljivost lokalne peškarije i lokalnih proizvoda ribarstva.

Nositelj projekta: Dobro luka d.o.o. (restoran Peškarija 1911)

Partner: Geopark Viški arhipelag

Dodijeljena sredstva (GVA): 2.750,43 EUR (Europska unija kroz program za ribarstvo i akvakulturu)

Razdoblje provedbe: 5.2025.-5.2026.

6. Ribarnica Davor – Tradicija i svježina

Cilj projekta je povećanje prepoznatljivosti i dostupnosti lokalnih proizvoda ribarstva kroz jačanje edukativne i informativne uloge ribarnice kao mjesta susreta lokalnih ribara i potrošača. Projekt doprinosi boljem razumijevanju vrijednosti svježe, lokalno ulovljene ribe, sezonalnosti ribljih vrsta te važnosti očuvanja ribarskih resursa i morskog ekosustava Viškog arhipelaga.

Projekt uključuje izradu edukativnih plakata, edukativnih slagalica (puzzli) te oznaka za lokalne proizvode ribarstva, kojima se posjetiteljima na jednostavan i vizualno pristupačan način približavaju lokalne ribarske vrste, tradicionalni oblici ribarstva i odgovorna potrošnja ribljih proizvoda. Kroz suradnju s Geoparkom Viški arhipelag projekt ima snažnu interpretativnu i obrazovnu komponentu, usmjerenu na povezivanje ribarstva, lokalne hrane i prirodne baštine, uz istodobno jačanje vidljivosti ribarnice i lokalnih proizvoda ribarstva u svakodnevnoj ponudi.

Nositelj projekta: Conger d.o.o.

Partner: Geopark Viški arhipelag

Dodijeljena sredstva (GVA): 3.104,49 EUR (Europska unija kroz program za ribarstvo i akvakulturu)

Razdoblje provedbe: 5.2025.-5.2026.

7. Ribarska Zadruga Komiža

Cilj projekta je povećanje prepoznatljivosti i dostupnosti lokalnih proizvoda ribarstva kroz promociju i edukaciju o tradicionalnom ribarstvu, lokalnom ulovu i vrijednosti ribe kao temeljne otočne namirnice. Projekt doprinosi očuvanju ribarske tradicije Komiže, jačanju vidljivosti rada ribarske zadruge te osvještavanju potrošača o važnosti održivog ribarstva i lokalne proizvodnje.

Projekt uključuje izradu edukativnog video sadržaja te edukativnih plakata posvećenih ribarskoj tradiciji Komiže, vrstama ribe karakterističnima za Viški arhipelag i lokalnoj ponudi svježe ulovljene ribe. Kroz suradnju s Geoparkom Viški arhipelag, projekt ima snažnu interpretativnu i obrazovnu komponentu, usmjerenu na povezivanje ribarstva, kulturne i prirodne baštine te lokalne prehrambene ponude, uz istodobno jačanje uloge ribarske zadruge kao nositelja znanja, tradicije i održivog korištenja morskih resursa.

Geopark
Viški Arhipelag
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana
—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

Nositelj projekta: Ribarska zadruga Komiža

Partner: Geopark Viški arhipelag

Dodijeljena sredstva (GVA): 6.360,43 EUR (Europska unija kroz program za ribarstvo i akvakulturu)

Razdoblje provedbe: 5.2025.-5.2026.

b) Projekti u provedbi drugih partnerskih institucija

U nastavku su projekti drugih organizacija, akademskih i znanstvenih institucija s kojima Geopark usko surađuje po pitanju zaštite i valorizacije baštine UNESCO svjetskog geoparka Viški arhipelag. Na navedenim projektima udruga nije punopravni partner, ali ima ulogu pridruženog partnera. Kroz ove projekte, udruga će steći znanja i vještine za bolje upravljanje UNESCO područjem te ojačati suradnju s različitim institucijama.

1. Adriatic SPEcies and Habitats of coastal areas (ASPEH)

Projekt ASPEH suočava se s gubitkom bioraznolikosti u Jadranskoj regiji, razvijajući zajedničke alate i strategiju za očuvanje prirodnog naslijeđa i krajolika, s posebnim naglaskom na vrste i staništa zaštićena Direktivama 92/43/EEC i 79/409/EEC. Projekt će se fokusirati na tri vrste: *Aythya nyroca* (Prirodni rezervat Torre Guaceto), *Charadrius alexandrinus* (Natura 2000 – Duna costiera) i *Caretta caretta* (Regionalni park Delta Po Veneto), te tri staništa: špilje (Vis), *Posidonia oceanica* (Jadranska Hrvatska) i plitke pjeskovite površine (Jadranska Hrvatska). Partneri projekta će zajednički razviti konzervacijske mjere, aktivnosti obuke, konkretne akcije, kampanju podizanja svijesti i zajedničku strategiju za očuvanje ovih vrsta i staništa. Transnacionalna suradnja bitna je za usklađivanje strategija upravljanja Natura 2000 područjima i očuvanje ekološke cjelovitosti "Južnog Jadransko-Jonskog prolaza" (Ecologically or Biologically Significant Area – EBSA), koji je prepoznat tijekom Konvencije o biološkoj raznolikosti 2014. u Pyeongchangu. Projekt također podržava EU strategiju za bioraznolikost do 2030., s ciljem zaštite 30% morskih i kopnenih područja EU do 2030. godine, s posebnim naglaskom na prekograničnu zaštitu morskih područja.

Nositelj projekta: Management Consortium of Torre Guaceto (IT)

Partneri: Municipality of Fano (IT), Association for Nature, Environment and Sustainable Development Sunce (HR), Po Delta Veneto Regional Park Authority (IT), Public Institution for Management of Protected Areas in Split-Dalmatia County Sea and Karst (HR), Public Institution of the Management of the Protected Natural Areas of Dubrovnik-Neretva County (HR)

Ukupna vrijednost projekta: 1 923 240,00 EUR (Interreg Italy-Croatia sufinancira 80%)

Razdoblje provedbe: 1.2024. - 9.2026.

2. Procjena utjecaja klimatskih promjena na turizam temeljen na prirodi: razvoj indeksa ranjivosti i otpornosti zaštićenih područja za upravljanje strategijama prilagodbe - PACT - VIRA (Protected Areas Climate Tourism - Vulnerability and Resilience Assessment)

Projekt istražuje utjecaj klimatskih promjena na turizam u zaštićenim prirodnim područjima, koja su ključna za očuvanje prirodnih resursa i ekonomski značaj turizma. S obzirom na prijetnje koje klimatske promjene donose, fokus je na razvoju sustava praćenja podataka i indeksa ranjivosti i otpornosti specifičnih za ta područja. Projekt integrira znanstvenu ekspertizu iz zaštite prirode, turizma, klimatskog modeliranja, hidrologije i socioekonomske analize kako bi omogućio učinkovito upravljanje i prilagodbu turizma klimatskim promjenama.

Kroz implementaciju ovog projekta, osigurat će se dugoročna održivost turizma temeljenog na prirodi, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te maksimiziranje socioekonomskih koristi za lokalne zajednice. Projekt će se provoditi na tri pilot područja u Hrvatskoj: Nacionalni park Plitvička jezera, Park prirode Kopački rit i Geopark Viški arhipelag, koja imaju iznimnu ekološku i geološku vrijednost.

Nositelj projekta: Institut za turizam

Projektni partneri: Hrvatski geološki institut, Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Državni hidrometeorološki zavod, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja - Zavod za zaštitu okoliša i prirode, XV. gimnazija (MIOC) u Zagrebu

Ukupni proračun projekta: 177.040,00 EUR (Hrvatska Zaklada za znanost)

Razdoblje provedbe: 4.2024. - 6.2027.

**Geopark
Viški Arhipelag**
Vis Archipelago
Geopark

Jedna od posljednjih
rajskih oaza Mediterana

—
One of The Last Paradise
Oases in the Mediterranean

*Plan rada za 2026. godinu usvojen je na Skupštini udruge Geopark Viški arhipelag dana
22. prosinca 2025. godine.*

**Geopark
Viški
Arhipelag**

Lana Schmidt, mag. ing. agr.
Izvršna direktorica
Geopark Viški arhipelag